Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

Філалагічны факультэт

Кафедра гісторыі беларускай літаратуры

Анатацыя да дыпломнай работы

« СІМВАЛІЧНАЯ ВОБРАЗНАСЦЬ У "ЖЫЦІІ ЕЎФРАСІННІ ПОЛАЦКАЙ" І "ЖЫЦІІ КЛІМЕНТА ОХРЫДСКАГА"»

Ганушкіна Бажэна Юр'еўна

кіраўнік Казакова Таццяна Пятроўна

2014

РЭФЕРАТ

Ганушкіна Бажэна Юр'еўна

СІМВАЛІЧНАЯ ВОБРАЗНАСЦЬ У "ЖЫЦІІ ЕЎФРАСІННІ ПОЛАЦКАЙ" І "ЖЫЦІІ КЛІМЕНТА ОХРЫДСКАГА"

Аб'ём – 50 старонак, выкарыстаных крыніц – 73.

Ключавыя словы: сімвал, жыціе, Біблія, асветнік, стыль, этыкетнасць, эмацыянальнасць, традыцыйнасць, ідэалізацыя, канон, паэтыка.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца "Жыціе Еўфрасінні Полацкай" (паводле выдання А. Мельнікава) і "Жыціе Клімента Охрыдскага" (паводле перакладу на сучасную балгарскую мову А. Мілева).

Мэта даследавання – прааналізаваць сімвалічную вобразнасць "Жыція Еўфрасінні Полацкай" і "Жыція Клімента Охрыдскага".

Метадалагічнай асновай дыпломнай работы служаць прынцыпы гістарычна-культурнага і тыпалагічнага літаратуразнаўства.

Работа паказвае, што аўтары ўсходнеславянскіх і паўднёваславянскіх жыційных твораў абапіраюцца на візантыйскую школу апісання жыцця святых і прытрымліваюцца агіяграфічных канонаў. Паслядоўная ідэалізацыя герояў жыцій дасягаецца рознымі сродкамі, у тым ліку з дапамогай сімвалічнай вобразнасці. Пры гэтым аўтары твораў не проста выкарыстоўваюць традыцыйную біблейскую сімволіку, а творча яе інтэпрэтуюць, пераасэнсоўваюць. Аснову сімвалічнай вобразнасці "Жыція Еўфрасінні Полацкай" і "Жыція Клімента Охрыдскага" складаюць анімалістычныя, раслінныя сімвалы і сімвалы, звязаныя з супрацьпастаўленнем дабра і зла (святло і цемра, чысціня і бруд).

Асноўныя палажэнні дыпломнай работы адлюстраваны ў 4 артыкулах, адзначаны дыпломам 1 ступені ў намінацыі "Навукова-даследчая работа" конкурсу творчых работ, прысвечанага Году кнігі і 910-годдзю з дня нараджэння беларускай асветніцы, Прападобнай Еўфрасінні Полацкай, Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, і дыпломам 2 ступені за лепшы секцыйны даклад Міжнароднага форума студэнцкай і вучнёўскай моладзі "Першы крок у навуку-2014".

Вынікі навуковага даследавання выкарыстоўваюцца ў навучальным працэсе дзяржаўнай установы адукацыі "Гімназія №31 г. Мінска".

РЕФЕРАТ

Ганушкина Бажена Юрьевна

СИМВОЛИЧЕСКАЯ ОБРАЗНОСТЬ В «ЖИТИИ ЕВФРОСИНИИ ПОЛОЦКОЙ» И «ЖИТИИ КЛИМЕНТА ОХРИДСКОГО»

Объем – 50 страниц, использованных источников – 73.

Ключевые слова: символ, житие, Библия, просветитель, стиль, этикетность, эмоциональность, традиционность, идеализация, канон, поэтика.

Объектам исследования является «Житие Евфросинии Полоцкой» (по изданию А. Мельникова) и «Житие Климента Охридского» (по переводу на современный болгарский язык А. Милева).

Цель исследования – проанализировать символическую образность «Жития Евфросинии Полоцкой» и «Жития Климента Охридского».

Методологической основой дипломной работы служат принципы историческо-культурного и типологического литературоведения.

Работа показывает, что авторы восточнославянских и южнославянских житийных произведений опираются на византийскую школу описания жизни святых и придерживаются агиографических канонов. Последовательная идеализация героев житий достигается разными средствами, в том числе посредством символической образности. При этом авторы произведений не просто используют традиционную библейскую символику, а творчески ее интерпретируют. Основу символической образности «Жития Евфросинии Полоцкой» и «Жития Климента Охридского» составляют анималистические, растительные символы и символы, связанные с антитезой добра и зла (свет и темень, чистота и грязь).

Основные положения дипломной работы отраженны в 4 статьях, отмеченны дипломом 1 степени в номинации «Научно-исследовательская работа» конкурса творческих работ, посвященного Году книги и 910-летию со дня рождения белорусской просветительницы, Преподобной Евфросинии Полоцкой, Белорусского государственного университета, и дипломом 2 степени за лучший секционный доклад Международного форума студенческой и ученической молодежи «Первый шаг в науку-2014».

Итоги исследования используются в учебном процессе государственного учреждения образования «Гимназия №31 г. Минска».

SUMMARY

Bazhena Hanushkina

SYMBOLIC IMAGERY OF THE “THE LIFE OF EUPHROSYNE POLOTSKAYA” AND “THE LIFE OF KLIMENT OHRIDSKI”

Total volume: 50 pages, references – 53.

Key words symbol, the life, Bible, enlightener, style, etiquacy, emotionalism, traditional character, idealization, canon, poetics.

Subject of research: “The life of Euphrosyne Polotskaya” (based on monography of A. Melnikov) and “The life of Kliment Ohridski” (based on modern Bulgarian translation by A.Milev).

Purpose of research: study of “The life of Euphrosyne Polotskaya” and “The life of Kliment Ohridski” symbolic imagery.

Methods of research: historical- cultural and typological principles of study of literature.

Results obtained and their novelty. The work shows, that the authors of East Slavic and South Slavic hagiographic writings rely on Byzantine school of hagiography and follow the hagiographic canons, while the most evident are features of etiquacy and traditional character. Consistent idealisation of the heroes of hagiographic writings is achieved by different means, including symbolic imagery. In this regard, the authors of writings do not plainly refer to traditional biblical symbolism, but creatively expound and rethink.

Basis of “The life of Euphrosyne Polotskaya” and “The life of Kliment Ohridski” symbolic imagery is represented by agricultural, animalistic, vegetal symbols and those ones, which contrapose good and evil (light and dark, cleanness and dirt).

Personal contribution. Main provisions of graduate thesis are expressed in 4 articles, awarded with 1st grade diploma of Belarusian State University in “Research scientific work” nomination of creative writings contest, dedicated to the Year of Book and 910th anniversary of Belarusian enlightener Saint Euphrosyne Polotskaya, and 2nd grade diploma for the best sectional speech on International Forum of Student Youth “First Science Step-2014”.

Application and recommendations on further use of the results. Results of scientific research are used in the educational process of the state educational institution “Gymnasium № 31 of Minsk”.